Θεματικές Διαγωνισμού και Αποτύπωση Προκλήσεων

Εισαγωγή

Στο παρόν έγγραφο θα βρείτε πληροφορίες αναφορικά με την έρευνα που υλοποιήθηκε στα συνεργαζόμενα σχολεία, αλλά και τις θεματικές που αναδείχθηκαν μέσα τις απαντήσεις των μαθητών/τριών για τις κοινωνικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν. Με βάση τα παραπάνω, στη συνέχεια, παρουσιάζονται οι κοινωνικές προκλήσεις που καλούνται οι μαθητές και οι μαθήτριες να επιλύσουν μέσα από τη δημιουργία επιχειρηματικών ιδεών. Αρωγοί στην προσπάθειά τους θα είναι φοιτητές και φοιτήτριες, μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας και μέλη του επιχειρηματικού οικοσυστήματος.

Αποτύπωση Προκλήσεων

Η δράση πραγματοποιήθηκε σε 14 σχολεία της Δυτικής Θεσσαλονίκης (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια). Στην αποτύπωση των προκλήσεων βοήθησαν εκπαιδευτικοί με συζητήσεις στις τάξεις τους, μέσα από τις οποίες άντλησαν πληροφορίες για προκλήσεις στην καθημερινότητα των μαθητών και των μαθητριών.

Συμμετέχοντα Σχολεία:

1. 3ο Δημοτικό Σχολείο Διαβατών
2. 2ο Δημοτικό Σχολείο Παλαιοκάστρου
3. 4ο Δημοτικό Σχολείο Πεύκων
4. 6ο Δημοτικό Σχολείο Ευόσμου
5. 6ο Διαπολιτισμικό Δημοτικό Σχολείο Ευόσμου

6. Δημοτικό Σχολείο Μενεμένης
7. 2ο Γυμνάσιο Αμπελοκήπων
8. 2ο Γυμνάσιο Ελευθερίου Κορδελιού
9. 3ο Γυμνάσιο Πολίχνης
10. 5ο Γυμνάσιο Ευόσμου
11. 5ο Γυμνάσιο Σταυρούπολης
12. Γενικό Λύκειο Πεύκων
13. 2ο ΓΕΛ Ευόσμου
14. 2ο Λύκειο Συκεών

Θεματικές Διαγωνισμού

Οι θεματικές του διαγωνισμού προκύπτουν από τις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν. Οι θεματικές αυτές συνδέθηκαν με στόχους βιώσιμης ανάπτυξης όπως αυτοί παρουσιάζονται στην ατζέντα για το 2030 από τον ΟΗΕ.

Το “Social Innovation Hackathon: Junior Edition” θα επικεντρωθεί στους παρακάτω τέσσερεις στόχους βιώσιμης ανάπτυξης, δίπλα στους οποίους παρατίθενται οι θεματικές των κοινωνικών προκλήσεων που ανέδειξαν οι μαθητές:

ΣΒΑ 3: Καλή Υγεία και Ευημερία:

- Η ατμοσφαιρική και ηχορύπανση, καθώς και οι πλημμύρες και οι ζημιές από νερό, επηρεάζουν άμεσα την υγεία και την ευημερία των κατοίκων.
- Η έλλειψη κοινωνικών υπηρεσιών και υποστήριξης επηρεάζει την ψυχική υγεία και την ευημερία των νέων.

ΣΒΑ 10: Λιγότερες Ανισότητες:

- Η έλλειψη κοινοτικών χώρων και κοινωνικών υπηρεσιών αυξάνει τις ανισότητες μεταξύ των κατοίκων.
- Η απουσία ασφαλών υποδομών για πεζούς και ποδηλάτες θέτει σε μειονεκτική θέση συγκεκριμένες ομάδες ανθρώπων.

ΣΒΑ 11: Βιώσιμες Πόλεις και Κοινότητες:

- Οι κακές συνθήκες οδοστρωμάτων, ο ανεπαρκής φωτισμός δρόμων, η έλλειψη δημόσιων χώρων πρασίνου και τα ζητήματα διαχείρισης απορριμμάτων επηρεάζουν την ποιότητα ζωής στις πόλεις.
- Η έλλειψη ασφαλών υποδομών μετακίνησης επηρεάζει την κινητικότητα των πολιτών.

ΣΒΑ 16: Ειρήνη, Δικαιοσύνη και Ισχυροί Θεσμοί:

- Η βία και η εγκληματικότητα νέων απειλούν την ειρήνη και την ασφάλεια στις κοινότητες.
- Ο βανδαλισμός και οι ζημιές σε δημόσια περιουσία υπονομεύουν τους ισχυρούς θεσμούς.

Αναλυτική Παρουσίαση Προκλήσεων που Προέκυψαν από τη Συνεργασία Εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών.

1. **Υποδομές και Καθαριότητα:**
    - **Κακές Συνθήκες Οδοστρώματος:** Ένας σημαντικός αριθμός μαθητών/τριών ανέφερε τα κατεστραμμένα οδοστρώματα και πεζοδρόμια ως ένα σημαντικό πρόβλημα στις γειτονιές τους. Τα σπασμένα πεζοδρόμια, οι λακκούβες και η γενική φθορά δυσκολεύουν την ασφαλή μετακίνηση των πεζών, ιδιαίτερα των μικρότερων παιδιών. Αυτό όχι μόνο επηρεάζει την καθημερινή τους μετακίνηση, αλλά συμβάλλει επίσης στη γενική αρνητική αντίληψη για την περιοχή.
    - **Φωτισμός Δρόμων:** Πολλοί μαθητές/τριες επεσήμαναν τον ανεπαρκή φωτισμό των δρόμων ως ένα βασικό ζήτημα, το οποίο συμβάλλει σε ένα αίσθημα ανασφάλειας όταν περπατούν τη νύχτα. Σε περιοχές με κακό φωτισμό, αυξάνεται ο κίνδυνος ατυχημάτων και αυξάνεται η πιθανότητα εγκληματικών ενεργειών, δημιουργώντας ένα εμπόδιο στην ελεύθερη μετακίνηση τόσο για τους μαθητές/τριες όσο και για τους λοιπούς κατοίκους.
    - **Έλλειψη Δημόσιων Χώρων Πρασίνου:** Τα δημόσια πάρκα, οι παιδικές χαρές και οι χώροι αναψυχής αναφέρθηκαν ως ελλιπείς ή σε κακή κατάσταση. Η έλλειψη προσβάσιμων, καλά συντηρημένων χώρων πρασίνου στερεί από τους μαθητές/τριες την ευκαιρία να συμμετέχουν σε φυσικές δραστηριότητες, να κοινωνικοποιηθούν και να χαλαρώσουν. Αυτοί οι χώροι είναι απαραίτητοι για την

προώθηση της ψυχικής και σωματικής υγείας και την καλλιέργεια ενός αισθήματος κοινότητας. Αυτό συχνά παρατηρείται και σε σχολικούς χώρους.

- **Ζητήματα Διαχείρισης Απορριμμάτων:** Η ακατάλληλη απόρριψη απορριμμάτων, οι υπερχειλισμένοι κάδοι απορριμμάτων και η απουσία ολοκληρωμένων συστημάτων διαχείρισης απορριμμάτων ήταν συχνές ανησυχίες. Οι μαθητές/τριες εξέφρασαν απογοήτευση για τα σκουπίδια σε δημόσιους χώρους, τα οποία όχι μόνο επηρεάζουν την αισθητική της γειτονιάς, αλλά θέτουν επίσης κινδύνους για την υγεία. Η έλλειψη κατάλληλων υποδομών για την απόρριψη απορριμμάτων επιδεινώνει περαιτέρω το πρόβλημα, καθώς αποθαρρύνει τους ανθρώπους από το να διατηρούν το περιβάλλον τους καθαρό.
- **Απουσία Χώρων για την Κοινότητα:** Η έλλειψη χώρων όπου οι κάτοικοι μπορούν να συγκεντρωθούν και να αλληλεπιδράσουν οδηγεί σε κοινωνική απομόνωση. Η έλλειψη τέτοιων χώρων επηρεάζει την ικανότητα οικοδόμησης ισχυρών δεσμών κοινότητας, οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων και την προώθηση συλλογικής δράσης.

2. **Μεταφορές και Κινητικότητα:**
    - **Αναξιόπιστες Μέσων Μαζικής Μεταφοράς:** Οι μαθητές/τριες σημείωσαν ότι η συγκοινωνίες στις περιοχές τους είναι συχνά αναξιόπιστες, με αραιά δρομολόγια λεωφορείων και κακώς συντηρημένα λεωφορεία. Αυτό δυσκολεύει τους μαθητές/τριες να φτάσουν στο σχολείο εγκαίρως ή να παρακολουθήσουν εξωσχολικές δραστηριότητες. Επιπλέον, ορισμένοι μαθητές/τριες τόνισαν ότι τα λεωφορεία είναι συχνά υπερπλήρη, γεγονός που κάνει την εμπειρία άβολη και αγχωτική.
    - **Ανεπαρκείς Υποδομές για Πεζούς:** Εκφράστηκαν ανησυχίες για την έλλειψη κατάλληλων υποδομών για τους πεζούς, όπως πεζοδρόμια και διαβάσει. Σε ορισμένες περιοχές, οι μαθητές/τριες ανέφεραν ότι περπατούν στο οδόστρωμα λόγω της απουσίας πεζοδρομίων, γεγονός που τους θέτει σε κίνδυνο ατυχημάτων. Η έλλειψη ασφαλών διαδρόμων για πεζούς καθιστά το περπάτημα προς το σχολείο ή τις τοπικές ανέσεις μη ασφαλές.
    - **Ζητήματα Κυκλοφορίας και Στάθμευσης:** Η συμφόρηση της κυκλοφορίας και η έλλειψη χώρων στάθμευσης αναφέρθηκαν συχνά ως σημαντικά προβλήματα. Αυτά τα ζητήματα δυσκολεύουν τους μαθητές/τριες να μετακινηθούν, ειδικά σε πολυσύχναστες περιοχές. Ο μεγάλος όγκος οχημάτων συμβάλλει επίσης στην ατμοσφαιρική ρύπανση, η οποία επηρεάζει την υγεία και την ευημερία των κατοίκων.
    - **Ασφάλεια για τους Ποδηλάτες:** Η απουσία ποδηλατοδρόμων καθιστά την ποδηλασία σε αυτές τις περιοχές επικίνδυνη. Πολλοί μαθητές/τριες εξέφρασαν την επιθυμία να χρησιμοποιούν ποδήλατα για μεταφορά, αλλά αποθαρρύνονται από τον κίνδυνο ατυχημάτων, καθώς τα αυτοκίνητα κυριαρχούν στους δρόμους και δεν υπάρχει υποδομή για να διασφαλιστεί η ασφάλειά τους.

3. **Κοινωνικά και Κοινοτικά Ζητήματα:**
    - **Βία και Εγκληματικότητα Νέων:** Ένα επαναλαμβανόμενο ζήτημα ήταν η επικράτηση της βίας των νέων, ιδιαίτερα περιστατικά που αφορούν συμμορίες, εκφοβισμό και βανδαλισμούς. Πολλοί μαθητές/τριες ανέφεραν ότι αισθάνονται ανασφαλείς στις γειτονιές τους λόγω της παρουσίας «συμμοριών» ή ομάδων νέων που εμπλέκονται σε αντικοινωνική συμπεριφορά. Αυτή η βία συχνά εξαπλώνεται στα σχολεία, όπου οι μαθητές/τριες εκφοβίζονται ή παρενοχλούνται.
    - **Βανδαλισμοί και Ζημιές σε Δημόσια Περιουσία:** Οι μαθητές/τριες εξέφρασαν επίσης ανησυχία για τις ζημιές που προκαλούνται σε δημόσια περιουσία, συμπεριλαμβανομένων σχολείων, παιδικών χαρών και τοπικών κτιρίων. Ο βανδαλισμός όχι μόνο οδηγεί σε οικονομικές δαπάνες για επισκευές, αλλά δημιουργεί επίσης μια αρνητική εικόνα της κοινότητας. Αυτό το ζήτημα συνδέεται συχνά με την έλλειψη σεβασμού για τους δημόσιους χώρους και την απουσία προγραμμάτων που προωθούν την ευθύνη και τον σεβασμό για τα περιουσιακά στοιχεία της κοινότητας.
    - **Περιβαλλοντικά και Υγειονομικά Ζητήματα:** Τα περιβαλλοντικά ζητήματα επισημάνθηκαν επίσης ως σημαντικές προκλήσεις, τόσο όσον αφορά τη ρύπανση όσο και το φυσικό περιβάλλον στο οποίο ζουν και δραστηριοποιούνται οι μαθητές/τριες. Ακόμα ανέφεραν τα υψηλά επίπεδα ατμοσφαιρικής ρύπανσης στις γειτονιές τους, ιδιαίτερα από την κυκλοφορία και τη βιομηχανική δραστηριότητα. Οι μαθητές/τριες ανέφεραν επίσης προβλήματα με την ηχορύπανση, η οποία μπορεί να αποσπά την προσοχή και να είναι επιβλαβής για την ψυχική υγεία, ιδιαίτερα σε περιοχές κοντά σε πολυσύχναστους δρόμους ή βιομηχανικές ζώνες.
    - **Πλημμύρες και Ζημιές από Νερό:** Πολλοί μαθητές/τριες εξέφρασαν ανησυχία για τις πλημμύρες κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων, οι οποίες επηρεάζουν τόσο το σχολείο όσο και τα σπίτια τους. Τα ανεπαρκή αποχετευτικά συστήματα και οι παλαιωμένες υποδομές οδηγούν σε συσσώρευση νερού στους δρόμους και τα κτίρια, δημιουργώντας κινδύνους για την υγεία και διαταράσσοντας τις καθημερινές δραστηριότητες.